

Karaman İlinin Alternatif Turizm Potansiyeli ve Turizm Açısından Kullanılabilirliği

Özgür ARPACI¹ & Cengiz ORTA²

Anahtar Kelimeler
Turizm,
Alternatif
Turizm,
Karaman.

Özet

Alternatif turizm; deniz-kum-güneş üçgenine yayılmış geleneksel-klasik kitle turizminden farklı bir turizm türünü ifade etmektedir. Kitle turizminin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla ortaya çıkmış ve yeni turistik ürünlerin ön plana çıkartıldığı turizm çeşididir (av, kongre, mağara, inanç, sağlık turizmi gibi). Bu kavram soft, eko, yeşil turizm gibi kavramlarla aynı anlamlarda kullanılmaktadır. Bu turizm türünde gruptan ziyade bireysel turlar, büyük konaklama işletmelerinden ziyade küçük işletmeler tercih edilmekte ve daha fazla ödeme yapmayı göze alan turistler tarafından tercih edilmektedir.

Ülkemiz dünyadaki diğer ülkelerle karşılaştırıldığında "alternatif turizm ülkesi" olarak adlandırılabilir. Kültür ve Turizm Bakanlığına göre ülkemizde 15'in üzerinde alternatif turizm çeşidi bulunmaktadır. Bu bağlamda Karaman ili 5'in üzerinde alternatif turizm çeşidi ile alternatif turizm potansiyeli olan bir ildir.

Bu araştırmanın amacı, Karaman ilinin alternatif turizm potansiyelinin incelenerek, bölgenin sahip olduğu alternatif turizm potansiyelinin turizm sektörüne nasıl kazandırabileceğini ortaya koymaktır. Bu kapsamda "Karaman ilinde alternatif turizm potansiyeli var mıdır?", eğer varsa "bu alternatif turizm potansiyeli bölgenin genel turizm potansiyelinin geliştirilmesinde etkili olabilir mi?" sorularına cevap aranacak ve çözüm önerileri sunulacaktır.

Bu araştırma; bölgenin alternatif turizm potansiyeli hakkında fikir verilmesi, alternatif turizm potansiyelinin geliştirilmesi ile Karaman turizmüne sağlayabileceği katkıların ortaya konması ve buna yönelik çözüm önerileri sunması açısından önem taşımaktadır.

Bu çalışmada Karaman Valiliği, Karaman Belediyesi, Karaman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Karaman oğlu Mehmet Bey Üniversitesi Rektörlüğü, Karaman'da Faaliyet Gösteren Turizm İşletmeleri ve STK'lar ile birebir görüşmeler yapılarak veriler toplanacaktır. Ayrıca tarafımızdan saha araştırması da yapılacaktır. Sonuç olarak, Karaman ilinin alternatif turizm potansiyeli hakkında bilgi verilecek ve bu potansiyelin artırılabilmesi için kamu ve özel sektör yöneticileri ile yatırımcılara yönelik önerilerde bulunulacak ve bu bağlamda ayrıca Karaman ilinin alternatif turizm potansiyelinin GZFT (SWOT) analizi yapılacaktır.

¹ Corresponding Author. Sakarya Üniversitesi, SBE, Turizm İşletmeciliği E.A.B.D.
ozgur_arpaci@hotmail.com

² Karaman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İl Kültür ve Turizm Müdürü, iktm70@gmail.com

1. Giriş

Alternatif turizm; deniz-kum-güneş üçgenine yayılmış olan geleneksel-klasik kitle turizminden farklı bir turizm türünü ifade etmektedir. Kitle turizminin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla ortaya çıkmış olup yeni turistik ürünlerin ön plana çıkartıldığı turizm çeşididir. Bu turizm türünde gruptan ziyade bireysel turlar, büyük konaklama işletmelerinden ziyade küçük işletmeler tercih edilmekte ve daha fazla ödeme yapmayı göze alan turistler tarafından tercih edilmektedir.

Ülkemiz dünyadaki diğer ülkelerle karşılaştırıldığında "alternatif turizm ülkesi" olarak adlandırılabilir. Kültür ve Turizm Bakanlığına göre ülkemizde 15'in üzerinde alternatif turizm çeşidi bulunmaktadır. Bu bağlamda Karaman ili 5'in üzerinde alternatif turizm çeşidi ile alternatif turizm potansiyeli olan bir ildir.

2. Alternatif Turizm ve Çeşitleri

Turistik Ürün Kavramı ve Turistik Ürünü Oluşturan Unsurlar

Turistik ürün; turistin sürekli yaşadığı yerden ayrılıp tekrar aynı yere dönünceye kadar geçen süre içinde satın aldığı mal ve hizmetlerin ve yaşadığı deneyimlerin bir bütünüdür (Usta, 2001:105). Turistik ürünün başka bir tanımı ise; turistin seyahati boyunca yararlandığı konaklama, yeme içme, ulaştırma, eğlence ve diğer birçok hizmetlerin bileşimidir (Hacıoğlu, 2000:39).

Turizmde ürün iki şekilde ortaya çıkmaktadır. Birincisi, bir ülke veya bir yörenin sahip olduğu tüm doğal, tarihi ve turistik kaynakların oluşturduğu turizm ürünüdür. İkincisi ise; tüketicilerin yer değiştirmelerine ve tatil yapmalarına imkan veren tüm hizmetler, yani paket turu oluşturan turistik hizmetlerin bütünüdür (Hacıoğlu, 2000:39).

Turistik ürünü oluşturan unsurlar; çekicilik, ulaşılabilirlik ve turizm işletmeleridir. Çekicilik, turistin seyahat etmek istediği bir yeri, başka bir yere tercih etmesini etkileyen faktörlerdir. Ulaşılabilirlik, yüksek bir çekicilik özelliğine sahip destinasyonların, pazardaki hedef kitleye olan yakınlığı ve onlara düşük maliyetle ulaşılabilme olanağını ifade eder. Turizm işletmeleri ise turistler gittikleri bölgelerde ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri konaklama, yeme içme, ulaştırma, rekreasyon ve hediyelik eşya satan işletmelere gereksinim duyacaklardır. Bu yüzden turizm işletmeleri turistik ürünü oluşturan temel unsurlardan biri olarak kabul edilir (Hacıoğlu, 2008:6). Son dönemlerde bu üç unsurlara ek olarak dördüncü bir unsurdan bahsedilmektedir. Yararlılık unsuru, turistik ürünün turist için yararlı olması, başka bir deyişle turistin bir ihtiyacını tatmin etmesi demektir (Karaman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011:52).

Alternatif Turizm Kavramı ve Önemi

Alternatif turizmin ortaya çıkmasındaki etmenler şunlardır (Bulut, 2006:13);

- Kaynakların azalması, niteliklerin bozulması,
- Sürdürülebilir turizm anlayışının ortaya çıkması,
- Turizmin bütün yıla yayılması anlayışının gelişmesi,
- Tüketicilerin klasik kitle turizminden (deniz, güneş, kum) sıkılması,

- Tüketicilere yönelik değişik zevklere, heyecanlara hitap eden tatil olanaklarının oluşturulması,
- İnsanların tatil ve turizm anlayışına ilişkin beklentilerinin değişmesidir.

Kitle turizminin doğal çevreyi etkileyen başlıca özellikleri şunlardır (Uçkun ve Türkay, 2003);

- Taşıma kapasitesini zorlayan çok sayıda katılım,
- Mekân ve zamanda yoğunlaşma,
- Hızlı ve denetimsiz gelişim,
- Büyük ölçekli, uluslar arası standartlara uygun konaklama düzeni,
- Genellikle kıyılara ve özgün doğa parçalarına yöneliş,
- Yerel mimariyi dışlayan, anonim turizm mimarisi,
- Yerel halk ve turist arasındaki ilişkinin kopuk olduğu, kapalı turist bölgeleri,
- Çok uluslu tur operatörlerine bağımlılık,
- Yerel turistik ürünlerin özelliklerini yitirerek standartlaşması,
- Ölçek ekonomilerine dayalı bir gelişme ve yatırım.

Alternatif turizmin çevresel özellikleri şunlardır (Uçkun ve Türkay, 2003);

- Bölgenin taşıma kapasitesini zorlamayan sınırlı katılım,
- Turizmin mekan ve zaman açısından yayılması,
- Yavaş ve denetimli gelişim,
- Küçük ölçekli turistik işletmeler,
- Çevreye uyumlu, özgün turizm mimarisi,
- Yerel halk ve turist arasındaki iletişimdeki uyumluluk,
- Bağımsız çalışan uzmanlaşmış tur operatörleri,
- Geleneksel ve özgün değerlerin korunması,
- Yerel ölçekte turizm planlaması,
- Turistik istihdamda yöre halkına öncelik verilmesi.

Alternatif turizmle ilgili yapılması gereken çalışmalar şunlardır (Aymankuy ve Aymankuy, 2003);

- Türkiye'nin tamamı için ayrıntılı turizm envanteri çıkarılmalıdır.
- Alternatif turizm ürünlerine yönelik olarak yeni turizm alanları ilan edilmeli ve yatırıma açılmalıdır.
- Alternatif turizme hizmet verecek turizm işletmelerine yatırım ve işletme kredi teşvikleri sağlanmalıdır.

- Alternatif turizm türlerine yönelik uzmanlaşan seyahat acentelerine belirli bir süre muafiyetler sağlanmalı.
- Alternatif turizm türlerine yönelik yurt dışında selektif tanıtma faaliyetlerinde bulunmalı.
- Türkiye’de asgari yatırım ve çaba ile kısa bir süre içinde ekonomik katkı sağlanabilecek kongre turizmi, eko-turizmi, kış turizmi, üçüncü yaş turizmi ve spor turizmi türleri öncelikle teşvik görmelidir.
- Alternatif turizm türlerinin geliştirileceği bölgelerde halkın turizme bakış açısını değiştirmeye yönelik bilinçlendirme programları uygulanmalıdır.
- Alternatif turizme yerli halkı yönlendirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Alternatif Turizm Çeşitleri

Üçüncü Yaş Turizmi: genelde 65 yaş ve üzeri insanların katıldıkları turizm faaliyetlerini içeren turizm türüdür (Avcıkurt, 2003:141).

Gençlik Turizmi: 15-25 yaş arasında bulunan gençlerin, kamu ve özel organizasyonların sağladığı destek ve teşviklerden yararlanarak bireysel veya grup halinde ülke içinde ya da dışında kültür ve dinlenme motifleri ile yaptıkları seyahat ve konaklamalardan oluşan ekonomik, sosyal ve kültürel bir olaydır (Oral, 1992:126).

Kırsal Turizm: daha çok çiftliklere ve doğaya yönelik yapılan, turistlerin çiftlik gezme, balık tutma, ata binme, uzun yürüyüş gibi etkinliklere katıldıkları turizm türüdür (Yarcan, 1998:5).

Eko Turizm: yeryüzünün doğal kaynaklarının sürdürülebilirliğini güvence altına alan, bunun yanı sıra yerel halkların ekonomik kalkınmasına destek olurken, sosyal ve kültürel bütünlüklerini koruyup gözetten bir turizm çeşididir (web-1).

Yayla Turizmi: insanların buldukları yerlerden ayrılarak yaz aylarında yaylalara gitmeleri ve orada konaklayarak tüm ihtiyaçlarını sağlayabilmeleri yayla turizmi hareketini oluşturmaktadır. Ayrıca yaylalardaki etkinlikler, yayla kültürü ile bozulmamış doğada yaşamak diğer insanların da ilgisini çekmiş ve bu yaşama tarzına katılmalarını sağlamıştır. Bu şekilde de yayla turizmi kavramı ortaya çıkmıştır (Bakırcı, 1992:79).

Botanik Turizm: önceleri eko turizm kapsamı içinde ve eko turizmin bir ögesi olarak kabul edilen mekanın bitkisel varlıkları, gün geçtikçe, eko sistemin diğer unsurlarına göre daha da ön plana çıkarak, botanik turizmi adı altında ayrı bir turizm çeşidi olarak yerini almıştır (Şahin ve Tosun, 2006).

Kültür Turizmi: yeni kültürleri tanıma, geçmişteki kültürleri merak etme temeline dayanan, insanların kendi kültürlerinin eğlence yanlarıyla birlikte diğer gruplarının kültürlerine de açık olan yanlarıyla ilgili turizm faaliyetlerinin tümünü kapsar (Aksu ve Kayabalı, 2006).

İnanç Turizmi: insanların devamlı ikamet ettikleri, çalıştıkları ve her zaman ki olağan ihtiyaçlarını karşıladıkları yerlerin dışına yani inanç çekim merkezlerine dini inançlarını tatmin etmek amacıyla yaptıkları ve bu seyahatleri sırasında genellikle

turizm işletmelerinin ürettikleri mal ve hizmetleri talep ederek, geçici konaklamalarından doğan olaylar ve ilişkiler bütünüdür (Açıkel, 2001:109).

Kongre Turizmi: insanların bilgi alış verişi yapmak amacı ile bir yerde toplanmasından kaynaklanan, yiyecek-ıçecek, konaklama, eğlence ve toplantı aktivitelerinin tümüdür. Bir destinasyonda kongre turizminin gerçekleşmesi durumunda, turizm unsurlarının büyük bir bölümü yerine getirilmiş olacaktır (Eker, 2005:115).

Özel İlgi Turizmi: kesin belirlenmiş ilgilerini geliştirmek isteyen kişiler tarafından, grup ya da kişisel olarak yapılan turları içeren, tek bir konu üzerinde yoğunlaşan ihtisaslaşmış turizm şeklidir (Türksoy ve Özkan Yürük, 2008:256).

Sağlık Turizmi: turistik ürün çeşitleri arasında sayılan ve esasen sağlık amaçlı yapılan seyahatler olarak bilinmektedir (Selvi, 2008:275).

Mağara Turizmi: Ülkemizin hemen hemen her bölgesindeki mağaralardaki çeşitlilik ve zenginlik görsel ve sportif amaçlı mağara turizmi açısından büyük bir potansiyel oluşturmaktadır.

Kış Turizmi: genellikle karlı ve buzlu ortamlarda yapılan ve kış sporu uygulamalarının ağırlıklı olarak geliştirildiği merkez ve alanlar üzerinde yoğunlaşan bir turizm hareketidir (Ülker, 1983:12).

Av Turizmi: avcılarının yaşadıkları yerlerden değişik bir bölge veya ülkede avlanmak, dinlenmek ve spor yapmak amacı ile gerçekleştirdikleri seyahatlerden oluşan ve gidilen ülke ve bölge ekonomisine oldukça önemli katkılar sağlayan bir turizm türüdür (Ege, 2008:346).

Yat Turizmi: denizde deniz araçları ile yapılan turizm amaçlı meslek faaliyetleri ile onu doğrudan ya da dolaylı destekleyen diğer meslek çalışmaları deniz turizmi olarak tanımlanmaktadır (DTO, 2006:135).

Spor Turizmi: spora ilgi duyan kişilerin, spor yapmak ve sportif etkinlikleri izlemek amacıyla turizm olayına katılmalarından doğan olaylar ve ilişkiler bütünüdür (Toskay, 1989:157). Golf turizmi de spor turizmi altında yer almaktadır. Golf turizmini alternatif turizm türü olarak gören çalışmalarda vardır.

Mutfak Turizmi: yemeğe ilgi duyan kişilerin yemek yeme ve yeni tatlar tatmak için turizm olayına katılmalarıdır.

Eğlence Turizmi: turizme; yatak, yemek ve eğlenceden oluşan bir denklem olarak bakıldığında, turizmin gelişmesinde eğlencenin, yatak ve yemek kadar önemli olduğunu açıkça ortaya konulabilir. Hizmet kalitesi ve eğlence yeterli olmadan turizmde istenilen yere varılması zordur (Dinç ve Taşkın, 2008:457).

Kamp ve Karavan Turizmi: insanların karavanlarını rastgele yerlere park ederek değil de hayatı kolaylaştırıcı bir takım donanımların bir araya getirildiği kamp merkezlerinde konakladıkları bir seyahat çeşididir (Şenol, 2008:481).

Karaman İli Alternatif Turizm Potansiyeli ve GZTF Analizi

Karaman, gerek coğrafi konumu, gerek tarihi ve arkeolojik zenginlikleri ve gerekse doğal güzellikleri bakımından önemli bir destinasyon olarak adlandırılabilir. İl, Konya ve Mersin'in ortasında bulunmakta olup, Ankara gibi metropol bir kente ulaşımın kolay olması açıdan önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Buna

karşılık kentin ekonomisine turizm sektörünün katkısı istenilen seviyede değildir. İlde inanç turizmi kapsamında Hıristiyanlar için önemli olan Derbe, Binbirklise ve çok sayıda kilise bulunmaktadır. Müslümanlar için önemli olan Mader-i Mevlana Türbesi ve Aktekke cami ve çok sayıda cami, türbe ve medrese bulunmaktadır. İlde bulunan müze, kaleler ve mağaralar turizm açısından değerlendirilebilecek niteliktedir. Ayrıca İç Anadolu'nun en yüksek yükseltisi olan Karadağ ve bu yükseltide yapılan sportif faaliyetler Karaman için ayrı bir değerdir. Karaman'da 2010 yılında 36 bin 622 yerli ve 553 yabancı turist tarihi mekânları gezerek inceledi. Karaman toplamda 37 bin 175 turist sayısı ile 54 bin 143 kez de geceleme fırsatı buldu. Karaman'da üç adet turizm işletme belgeli otel, dokuz adet belediye otel bulunmaktadır. Ayrıca yapımı devam eden iki adet otel inşaatı mevcuttur. Bunun yanında altı adet A Grubu seyahat acentesi mevcuttur (web-2).

İl kültür ve turizm müdürlüğü araştırmasına göre, Karaman'da öne çıkan alternatif turizm çeşitleri şunlardır; tarih turizmi, kültür turizmi, spor turizmi ve inanç turizmidir (Karaman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011:30). Bunun yanında ilde mağara turizmi, yayla turizmi, av turizmi ve mutfak turizmi de canlandırılabilir niteliktedir.

Karaman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından hazırlanan, Karaman Bölgesi Turizm Sektörü Alansal Varlık, Uluslar arası Rekabetçilik ve Makro Düzey Kümelenme Çalışması, Karaman İli Turizm Sektörünün Uluslar arası Rekabetçilik Analizine göre; Karaman'daki turizm sektörünün uluslar arası rekabetçiliğinin zayıf düzeyde olduğu anlaşılmıştır. Bununla ilgili sonuçlar aşağıdaki gibidir.

- 1.) Karaman İli Turizm Sektörü Girdi Koşullarının Rekabetçilik Düzeyi (-/+) – Orta,
- 2.) Karaman İli Turizm Sektörü Talep Koşullarının Rekabetçilik Düzeyi (-) – Zayıf,
- 3.) Karaman İli Turizm Sektörü İlgili ve Destekleyici Endüstrilerin (Oyuncuların) Durumu (-) – Zayıf,
- 4.) Karaman İli Turizm Sektörü Firma Stratejileri ve Firma Yapıları (-) – Zayıf.

Karaman'ın Alternatif Turizmde Güçlü Yanları

- Karaman'ın sahip olduğu tarihi ve kültürel mekânların bulunması nedeniyle kültür turizmine elverişli olması,
- Alternatif turizme uygun iklim ve doğal kaynakların bulunması,
- Spor turizmi (yamaç paraşütü), mağara turizmi potansiyelinin bulunması,
- Türkçenin başkenti olması,
- İslamiyet'e ve diğer dinlere ait mekanların bulunması açısından inanç turizmine elverişli olması,
- Dağ turizmi açısından Karadağ'ın bulunması.

Karaman'ın Alternatif Turizmde Zayıf Yanları

- Alt yapının istene seviyede olmaması,
- Tesis ve alternatif turizm potansiyeli arasındaki uyumsuzluk,
- Yerel halkta alternatif turizm bilincinin olmaması,

- Karaman'ın alternatif turizm türlerinin yeterince tanıtılmaması,
- Tarihi ve kültürel mekânların yanı sıra inanç turizmine uygun mekanların yeterince korunmaması,
- Karaman'ın genel imajının alternatif turizm türlerine etkiliyor olması,

Karaman'ın Alternatif Turizmi İçin Fırsatlar

- Karaman'ın rekabet gücü yüksek olan inanç, tarih ve kültür turizmine olan ilginin her geçen gün artıyor olması,
- Gelişen ulaşım olanakları,
- Klasik turizme (deniz-kum-güneş) olan ilginin azalması,
- Ulusal kalkınma ajansı (Mevka) ile il kültür ve turizm müdürlüğünün birlikte projeler yürütüyor olması,
- Giderek gelişen iç turizm,
- Seyahat ve turizme olan ilginin her geçen gün artıyor olması.

Karaman'ın Alternatif Turizmi İçin Tehditler

- Coğrafi konum nedeni ile yakın çevredeki pazarların daha fazla tercih ediliyor olmaları ve rakip il ve ilçelerin alternatif turizm ile ilgili projeler üreterek rekabet güçlerini arttırıyor olmaları,
- Tur operatörlerinin satış kataloglarında Karaman'a yer vermiyor olmaları,
- Turizm işletmelerinin kalitesi ve yetersiz olmaları,
- Karaman tanıtımının yetersiz olması,
- Büyüme kontrol edilemediği takdirde kültürel dokunun tahribata uğraması,
- Doğal, kültürel ve tarihi mirasın yeterince korunamaması.

Karaman İlinin Alternatif Turizm Potansiyeli ve Turizm Açısından Kullanılabilirliği İle İlgili Nitel Bir Araştırma

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı, Karaman ilinin alternatif turizm potansiyelinin incelenerek, bölgenin sahip olduğu alternatif turizm potansiyelinin turizm sektörüne nasıl kazandırabileceğini ortaya koymaktır. Bu kapsamda "Karaman ilinde alternatif turizm potansiyeli var mıdır?", eğer varsa "bu alternatif turizm potansiyeli bölgenin genel turizm potansiyelinin geliştirilmesinde etkili olabilir mi?" sorularına cevap aranacak ve çözüm önerileri sunulacaktır.

Bu araştırma; bölgenin alternatif turizm potansiyeli hakkında fikir verilmesi, alternatif turizm potansiyelinin geliştirilmesi ile Karaman turizmine sağlayabileceği katkıların ortaya konması ve buna yönelik çözüm önerileri sunması açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın Yaklaşımı ve Yöntemi

Bu araştırma nitel olarak tasarlanmıştır. Araştırma bulguları nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme yönteminin seçilmesi öncelikle çalışmanın nitel bir çalışma olmasıdır. Bunun yanında görüşme yöntemi, görüşülen kişinin araştırılan konu ile ilgili derinlemesine bilgiler sağlaması ve bu ayrıntılı bilgilerin görüşme yöntemi dışında başka bir yöntemle elde edilmesi zor olması da yöntem olarak görüşme yönteminin seçilmesinde etkili olmuştur.

Araştırmanın Evreni

Araştırmanın evrenini Karaman'daki konu ile ilgili olan kamu kurum ve kuruluşların yöneticileri, turizm işletmeleri yöneticileri ve konu ile ilgili STK yöneticileri oluşturmaktadır. Araştırmaya 15 yönetici katkı sağlamıştır. Araştırmaya katılan yöneticilere Karamanın alternatif turizm çeşitliliği ve SWOT analizinde yer alan güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditlerin ne manaya geldiği hakkında bilgiler verilmiştir.

Araştırmanın Bulguları

Sizce Karaman ilinin alternatif turizm potansiyeli var mıdır? sorusuna 15 yöneticiden 13'ü Karamanın alternatif turizm potansiyeli olduğunu söylemiş olup 2 yönetici ise Karamanın alternatif turizm potansiyelinin olmadığını söylemiştir.

Alternatif turizm türlerinin bölgenin genel turizm potansiyelinin artırılmasında etkili olabilir mi? sorusuna 15 yöneticinin 10'u alternatif turizm türlerinin bölgenin genel turizm potansiyelinin artırılmasında kesinlikle olumlu etki sağlayacağını belirtmiştir. Üç yönetici eğer alternatif turizm türleri desteklenip hayata geçirilirse bu turizm türlerinin bölgenin genel turizm potansiyelinin artırılmasında etkili olacağını söylemiş, iki yönetici ise bu soruya cevap vermemiştir.

Karaman ilinin alternatif turizm potansiyeli nasıl artırılabilir? sorusuna 15 yöneticiden ikişer görüş söylemesi istenmiştir. 15 yöneticinin dokuzu birinci görüşleri olarak tanıtım ve reklam cevabını vermişlerdir. İki yönetici tur operatörleri ile işbirliği yapılması gerektiğini, bir yönetici alternatif turizm ile ilgili yatırımların yapılması gerektiğini, bir yönetici devlet desteğinin olması gerektiğini söylemişlerdir. Bunun yanında yöneticilerin ikinci görüşleri ise; altı yönetici ulaşım cevabını vermiş, üç yönetici pazar oluşturulmalı cevabını vermiş, iki yönetici Karamanın tanıtımında alternatif turizm çeşitlerine de yer verilmesi gerektiği cevabını vermiş, iki yerel yönetimlerin alternatif turizme ilgi alaka göstermeli cevabını vermişlerdir. Ayrıca iki yönetici birinci ve ikinci görüş olarak hiçbir görüş beyan etmeyip, bir yönetici üçüncü bir görüş olarak halka turizm bilinci kazandırılmalı görüşünde bulunmuştur.

Karaman ilinin alternatif turizm potansiyelinin artırılması ile ilgili güçlü yönleri nelerdir sorusuna 15 yöneticiden ikişer görüş söylemeleri istenmiştir. 15 yöneticiden sekizi birinci görüşleri olarak İslamiyet'e ve diğer dinlere ait mekânların bulunması açısından inanç turizmine elverişli olması cevabını, dört yönetici Türkçenin başkenti olması cevabını, iki yönetici spor turizmi (yamaç paraşütü), mağara turizmi potansiyelinin bulunması cevabını, bir yönetici ise

Alternatif turizme uygun iklim ve doğal kaynakların bulunması cevabını vermişlerdir. Bunun yanında yöneticilerin ikinci görüşleri ise; beş yönetici İslamiyet'e ve diğer dinlere ait mekânların bulunması açısından inanç turizmine elverişli olması cevabını, üç yönetici dağ turizmi açısından Karadağ'ın bulunması cevabını, iki yönetici spor turizmi (yamaç paraşütü), mağara turizmi potansiyelinin bulunması cevabını, iki yönetici Karaman'ın sahip olduğu tarihi ve kültürel mekânların bulunması nedeniyle kültür turizmine elverişli olması, cevabını vermişlerdir. Üç yönetici ikinci bir görüş beyan etmemiştir. Ayrıca bir yönetici üçüncü bir görüş olarak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından yapılan Karaman ilinin imaj ve tanıtım çalışmalarının başlamış olması cevabını vermiştir.

Karaman ilinin alternatif turizm potansiyelinin artırılması ile ilgili fırsatları nelerdir sorusuna 15 yöneticiden ikişer görüş söylemeleri istenmiştir. 15 yöneticiden yedisi birinci görüşleri olarak Karaman'ın rekabet gücü yüksek olan inanç, tarih ve kültür turizmine olan ilginin her geçen gün artıyor olması cevabını, dört yönetici Ulusal kalkınma ajansı (Mevka) ile il kültür ve turizm müdürlüğünün birlikte projeler yürütüyor olması cevabını, iki yönetici gelişen ulaşım olanakları cevabını, iki yönetici giderek gelişen iç turizm cevabını vermişlerdir. Bunun yanında yöneticilerin ikinci görüşleri ise; sekiz yönetici Karaman'ın rekabet gücü yüksek olan inanç, tarih ve kültür turizmine olan ilginin her geçen gün artıyor olması cevabını, üç yönetici giderek gelişen iç turizm cevabını, iki yönetici seyahat ve turizme olan ilgilin her geçen gün artıyor olması cevabını, bir yönetici klasik turizme (deniz-kum-güneş) olan ilginin azalması cevabını vermişlerdir. Bir yönetici ikinci bir görüş beyan etmemiştir. Ayrıca iki yönetici üçüncü bir görüş beyan etmiş olup bu iki yöneticiden biri gelişen ulaşım olanakları cevabını diğeri ise giderek gelişen iç turizm cevabını vermişlerdir.

Karaman ilinin turizm potansiyelinin artırılması ile ilgili zayıf yönleri nelerdir sorusuna 15 yöneticiden ikişer görüş söylemeleri istenmiştir. 15 yöneticiden beşi birinci görüşleri olarak Karaman'ın alternatif turizm türlerinin yeterince tanıtılmaması cevabını, üç yönetici cevabını, üç yönetici Karaman'ın genel imajının alternatif turizm türlerine etkiliyor olması cevabını, iki yönetici tesis ve alternatif turizm potansiyeli arasındaki uyumsuzluk cevabını, iki yönetici yerel halkta alternatif turizm bilincinin olmaması cevabını vermişlerdir. Bunun yanında yöneticilerin ikinci görüşleri ise; yedi yönetici Karaman'ın alternatif turizm türlerinin yeterince tanıtılmaması cevabını, beş yönetici alt yapının istene seviyede olmaması cevabını, iki yönetici tarihi ve kültürel mekânların yanı sıra inanç turizmine uygun mekânların yeterince korunmaması cevabını, bir yönetici yerel halkta alternatif turizm bilincinin olmaması cevabını vermişlerdir. Ayrıca bir yönetici üçüncü bir görüş olarak Karaman'ın genel imajının alternatif turizm türlerine etkiliyor olması cevabını vermiştir.

Karaman ilinin turizm potansiyelinin artırılması ile ilgili tehditleri nelerdir sorusuna 15 yöneticiden ikişer görüş söylemeleri istenmiştir. 15 yöneticiden altısı birinci görüşleri olarak Karaman tanıtımının yetersiz olması cevabını, dört yönetici tur operatörlerinin satış kataloglarında Karaman'a yer vermiyor olmaları cevabını, iki yönetici turizm işletmelerinin kalitesi ve yetersiz olmaları cevabını, iki yönetici coğrafi konum nedeni ile yakın çevredeki pazarların daha fazla tercih ediliyor olmaları ve rakip il ve ilçelerin alternatif turizm ile ilgili projeler üreterek rekabet

güçlerini arttırıyor olmaları cevabını vermişleridir. Bunun yanında yöneticilerin ikinci görüşleri ise; yedi yönetici Karaman tanıtımının yetersiz olması cevabını, üç yönetici turizm işletmelerinin kalitesi ve yetersiz olmaları cevabını, iki yönetici büyüme kontrol edilemediği takdirde kültürel dokunun tahribata uğraması cevabını, bir yönetici doğal, kültürel ve tarihi mirasın yeterince korunamaması cevabını vermişlerdir. Bir yönetici birinci görüş, iki yönetici ise ikinci bir görüş beyan etmemiştir. Ayrıca üç yönetici üçüncü bir görüş beyan etmiş olup bu iki yöneticiden ikisi Karaman tanıtımının yetersiz olması cevabını biri ise turizm işletmelerinin kalitesi ve yetersiz olmaları cevabını vermişlerdir.

Sonuç ve Öneriler

Yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve geliştirilen öneriler aşağıdaki gibidir;

- Karaman ilinin alternatif turizm potansiyeli vardır ve bu potansiyel artırılmalıdır.
- Belirlenen alternatif turizm türlerinin bölgenin turizm potansiyelinin artırılmasında etkilidir ve geliştirilmelidir.
- Karamanın alternatif turizm potansiyeli artırılabilir niteliktedir. Bu potansiyel tanıtım ve reklamın yanında Karaman'ın genel imajının da düzeltilmesi ile artırılmalıdır.
- Karamanın alternatif turizm potansiyelinin artırılması ile ilgili güçlü yanları vardır. Bu güçlü yanlardan İslamiyet'e ve diğer dinlere ait mekanların bulunması açısından inanç turizmüne elverişli olması, Türkçenin başkenti olması ve Dağ turizmi açısından Karadağ'ın bulunması görüşleri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.
- Karamanın alternatif turizm potansiyelinin artırılması ile ilgili fırsatları vardır. Bu fırsatlardan Karaman'ın rekabet gücü yüksek olan inanç, tarih ve kültür turizmüne olan ilginin her geçen gün artıyor olması, ulusal kalkınma ajansı (Mevka) ile il kültür ve turizm müdürlüğünün birlikte projeler yürütüyor olması ve giderek gelişen iç turizm görüşleri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.
- Karamanın alternatif turizm potansiyelinin artırılması ile ilgili zayıf yanları vardır. Bu zayıf yanlardan Karaman'ın alternatif turizm türlerinin yeterince tanıtılamaması, Karaman'ın genel imajının alternatif turizm türlerine etkiliyor olması ve tesis ve alternatif turizm potansiyeli arasındaki uyumsuzluk görüşleri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.
- Karamanın alternatif turizm potansiyelinin artırılması ile ilgili tehditleri vardır. Bu tehditlerden Karaman tanıtımının yetersiz olması, tur operatörlerinin satış kataloglarında Karaman'a yer vermiyor olmaları ve turizm işletmelerinin kalitesi ve yetersiz olmaları görüşleri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.

Kaynakça

- AÇIKEL, Yusuf (2001), **19. ve 20. y.y.'da Eğirdir Yazla Mahaltesinde Yaşamış İnanç Önderleri**, Göller Bölgesi Sempozyumu, 7-8 Ekim.2000, Isparta.
- AKSU, M. ve C. KAYABALI (2006), **Alternatif Bir Turizm: Kültür Turizmi**, Standart, Yıl:45, Sayı:533.
- AVCIKURT, Cevdet (2003), **The Mature Market In Europe and Its Influence On Tourism**, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:6, Sayı:9, Sayfa:141-147, Balıkesir.
- AYMANKUY, Y. ve Ş. AYMANKUY (2003), **7. ve 8. Beş Yıllık Kalkınma Planlarında Alternatif Turizm Çeşitleri İle İlgili Hedef, İlke ve Politikaların İncelenmesi**, Türkiye'nin Alternatif Turizm Potansiyeli ve Güncel Sorunları Konferansı, Ankara Üniversitesi, Çankırı Meslek Yüksek Okulu, 3-4 Mayıs.2003, Çankırı.
- BAKIRCI, Mehmet (1992), **Doğu Karadeniz Bölgesinin Turizme Kazandırılması**, Doğu Karadeniz Turizm Konferansı-Workshop, Turizm Bakanlığı, Turizm Eğitim Müdürlüğü Yayını, Ankara.
- BULUT, Zöhre (2006), **Kemaliye (Erzincan) İlçesi ve Yakın Çevresinin Alternatif Turizm Kapsamında Rekreatif Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi**, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum.
- DİNÇ, Y. ve E. TAŞKIN (2008), **Eğlence Turizmi**, Editörler: HACIOĞLU, N. ve C. AVCIKURT, Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- EGE, Zehra (2008), **Av Turizmi**, Editörler: HACIOĞLU, N. ve C. AVCIKURT, Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- EKER, Hasan (2005), **Kongre Turizmi ve Bursa'da Kongre Turizmini Düzeyi**, 1. Bursa Turizm Sempozyumu 30. Eylül-2. Ekim.2005, Bursa.
- HACIOĞLU, N. ve C. AVCIKURT (2008), **Turistik Ürün Çeşitlendirmesi**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- HACIOĞLU, N. (2000), **Turizm Pazarlaması**, Vipaş A.Ş., Bursa.
- ORAL, Saime (1992), **Türkiye'de Gençlik Turizmi ve Geliştirilmesi**, Turizm Bakanlığı, Gençlik Turizmi Konferansı-Workshop, 14-16.Mayıs.1992, Ankara.
- SELVİ, Murat Selim (2008), **Sağlık Turizmi**, Editörler: HACIOĞLU, N. ve C. AVCIKURT, Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- ŞAHİN, S. Z. ve C. TOSUN (2006), **Gelişen ve Değişen Eğilim: Eko Turizm**, 2. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, 20-22 Nisan 2006, Balıkesir.
- ŞENOL, Fazıl (2008), **Kamp ve Karavan Turizmi**, Editörler: HACIOĞLU, N. ve C. AVCIKURT, Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- TOSKAY, Tunca (1989), **Turizm**, Der Yayınları, İstanbul.

- TÜRKSOY, A. ve E. ÖZKAN YÜRİK (2008), **Özel İlgi Turizmi**, Editörler: HACIOĞLU, N. ve C. AVCIKURT, Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- UÇKUN, G. ve O. TÜRKAY (2003), **Alternatif turizm Türlerinin Sürdürülebilirliği**, Türkiye'nin Alternatif Turizm Potansiyeli ve Güncel Sorunları Konferansı, Ankara Üniversitesi, Çankırı Meslek Yüksek Okulu, 3-4 Mayıs.2003, Çankırı.
- USTA, Ö. (2001), **Genel Turizm**, Anadolu Matbaacılık, İzmir.
- ÜLKER, İ. (1983), **Dağ Turizmi ve Kış Sporları Tanımlar ve Kurallar**, Kaynak Alanlar Planlama Teknikleri, Ankara.
- YARCAN, Şükrü (1998), **Türkiye'de Turizm ve Uluslararasılaşma**, Turhan Kitabevi, İstanbul.
- Deniz Ticaret Odası (2006), 2005 Deniz Sektörü Raporu, İstanbul.
- Karaman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2011), Karaman Bölgesi Turizm Sektörü Alansal Varlık, Uluslar arası Rekabetçilik ve Makro Düzeyde Kümelenme Çalışması, Vezir Araştırma ve Danışmanlık Ltd. Şti, Karaman.
- Web-1 <http://www.ekoturizmderneği.org/> 26.10.2011
- Web-2 <http://www.karamankulturturizm.gov.tr/> 30.10.2011